

Plaats: Middelburg
Datum: 6 februari 2006
Kenmerk: 0601568
Afdeling: Milieuhygiëne
Globiscode: ZL071500444

GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND

Melding

Op 4 november 2005 hebben wij een melding in het kader van artikel 28 van de Wet bodembescherming ontvangen. De melding heeft betrekking op de bodemverontreiniging op het bedrijfsterrein van Dow Benelux B.V. te Hoek, ter plaatse van de deellocatie Styreen 3. De locatie is kadastraal bekend gemeente Terneuzen, sectie A, nummer 737.

De melding is ingediend door Tauw B.V. te Deventer namens Dow Benelux B.V. en bevat de volgende stukken:

- Bodemonderzoek Styreen 3 Dow Benelux B.V. Terneuzen, Tauw, d.d. 18 februari 2005, projectnummer 3983528.
- Plan van aanpak beheersing bodemverontreiniging Styreen 3, Tauw, d.d. 21 oktober 2005, projectnummer 4388063.

Met betrekking tot de bodemverontreiniging op het gehele bedrijfsterrein van Dow hebben wij in onze beschikking van 23 mei 2000, kenmerk 005244, vastgesteld dat sprake is van ernstige verontreiniging, waarvan sanering urgent is. Met het destijds door Dow ingediende raamsaneringsplan is ingestemd, met als één van de voorwaarden dat voorafgaand aan de start van bouw- en saneringswerkzaamheden een melding aan ons dient te worden gedaan.

Het terrein is in het raamsaneringsplan ingedeeld in twee gebieden, een bufferzone en een binnengebied. De bufferzone is het gebied dat actief wordt gesaneerd. Na het uitvoeren van de saneringsmaatregelen in de bufferzone zal een zogenaamde stabiele eindsituatie ontstaan, waarbij geldt dat vanaf de terreingrens geen overschrijding van de toetsingswaarde mag optreden.

De melding bevat voldoende gegevens om deze te kunnen beoordelen en een besluit te kunnen nemen.

Wetgeving

Ingevolge artikel 39, tweede lid, van de Wet bodembescherming dienen wij binnen 15 weken te besluiten of kan worden ingestemd met het saneringsplan, in dit geval het plan van aanpak voor de beheersing van de bodemverontreiniging. Met de uitvoering hiervan kan pas worden begonnen, nadat is ingestemd met dit plan.

Vorbereidingsprocedure

De Provinciale milieuverordening Zeeland bepaalt dat op bovengenoemd besluit (instemming saneringsplan) de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, zoals opgenomen in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, van toepassing is. Dit betekent dat er eerst een ontwerpbeschikking wordt opgesteld. Deze ontwerpbeschikking en bijbehorende stukken worden voor een periode van zes weken ter inzage gelegd. Tijdens deze periode bestaat er voor belanghebbenden de mogelijkheid hun zienswijze mondeling of schriftelijk over de ontwerpbeschikking en bijbehorende stukken aan ons kenbaar te maken.

De ontwerpbeschikking en bijbehorende stukken hebben van 16 december 2005 tot en met 26 januari 2006 ter inzage bij de Directie Ruimte, Milieu en Water en bij de gemeente Terneuzen.

Beschrijving locatie

Op de locatie wordt styreen geproduceerd. In de loop der jaren is de bodem als gevolg van lekkages verontreinigd geraakt. Dit terrein ligt aan de grens van het bedrijfsterrein en ligt in de bufferzone van het raamsaneringsplan. Aangezien de verontreiniging ook al aan de grens van het bedrijfsterrein is aangetroffen, zullen er maatregelen worden getroffen om verdere verspreiding te voorkomen.

Ter plaatse van de verontreiniging is het terrein in gebruik als productie- en opslaglocatie en parkeerterrein.

Verontreinigingssituatie

Ter plaatse van de Styreen 3 zijn in het verleden diverse bodemonderzoeken verricht. Dit is vooral grondwateronderzoek geweest. De relevante resultaten hiervan zijn opgenomen in het door Tauw in 2005 opgestelde rapport "Bodemonderzoek Styreen 3". In dit rapport is ook het onderzoek via MIP-sonderingen opgenomen. Met een MIP-sondering wordt over de gehele diepte van de boring een goed inzicht verkregen in de bodemopbouw en de aanwezigheid en hoeveelheid van verontreinigde componenten.

Uit de resultaten van de bodemonderzoeken blijkt, dat van een groot deel van het terrein (vier hectare) de grond en het grondwater sterk tot zeer sterk verontreinigd zijn met verschillende aromaten. In alle boringen binnen de verontreinigingsvlek is benzeen aangetroffen. In een aantal boringen zit ook tolu-een, cumeen en ethylbenzeen. Het grondwater is tot aan de Boomse klei op 17 meter diepte verontreinigd.

Het grondwater stroomt in de richting van de langs de westelijke grens van het Dow-terrein liggende Braakmanhaven. Langs deze grens is het grondwater over een strook van 200 meter op een diepte van 10 -17 meter zeer sterk verontreinigd met benzeen.

Het met aromaten verontreinigd volume grond is circa 15.000 - 20.000 m³. De helft hiervan is zeer sterk verontreinigd. Aangezien er nauwelijks grondmonsters zijn genomen is dit een globale schatting. Een betere inschatting is op dit moment niet noodzakelijk.

Het met aromaten verontreinigd volume grondwater is circa 500.000 - 700.000 m³. De helft hiervan is zeer sterk verontreinigd. Er zijn twee hot spots aangetroffen.

Saneringstijdstip

In de beschikking van 23 mei 2000 is vastgesteld dat er voor cluster 3, waarin deze locatie ligt, voor 2010 begonnen moet zijn met een sanering.

Aangezien de fabriek nog in functie is, is het door de aanwezigheid van installaties en leidingen niet mogelijk om de verontreiniging op korte termijn te saneren. Vanwege deze locatiespecifieke omstandigheden gaan wij er mee akkoord dat op korte termijn geen bronverwijdering, en dus geen bodemsanering uitgevoerd kan worden. Wel is een langdurige beheersing van het grondwater noodzakelijk.

Door Tauw is in oktober 2005 een "Plan van aanpak beheersing bodemverontreiniging Styreen 3" opgesteld. De beheersing is gericht op het voorkomen van verdere verspreiding van de verontreiniging richting de Braakmanhaven.

In het plan van aanpak zijn twee mogelijke beheersvarianten uitgewerkt en met elkaar vergeleken.

Geohydrologische beheersing

Deze variant heeft als doel de verspreiding van de verontreinigingen tegen te gaan door het onttrekken en zuiveren van grondwater. Uit een berekening met behulp van het programma TRIPOT blijkt dat één onttrekking aan de benedenstroomse rand van het terrein, met een debiet van 60 m³, voldoende is om het verontreinigd grondwater af te vangen. Gelet op de aangetroffen gehalten is een zuivering noodzakelijk.

Door de onttrekking wordt de grondwaterstand verlaagd. Direct bij de put is dit 80 cm. Ter plaatse van de Styreenfabriek worden geen zettingen verwacht.

In het plan van aanpak is een monitoring opgenomen. De monitoring heeft drie functies, namelijk

- monitoring van de technische werking van het systeem
- monitoring in het kader van de vergunningen en verzekering
- monitoring van de milieukundige werking van het systeem.

Aan de hand van de resultaten van de monitoring zullen er mogelijk wijzigingen in het beheersingssysteem moeten plaats vinden.

Voordat het opgepompte grondwater op het Dow-riool geloosd kan worden moet dit water eerst gezuiverd worden. Het bureau adviseert hiervoor gebruik te maken van een plaatbeluchter met een compostfilter als nabehandelingsschap. De resterende verontreiniging wordt afgebroken in de BIOX-waterzuivering op het Dow-terrein.

Beheersing via een persluchtbioscherm.

Door het injecteren van zuurstof in de bodem wordt de biologische afbraak van de aromaten gestimuleerd. De geïnjecteerde lucht wordt via ontluuchtingsfilters opgevangen en behandeld in een actief koolfilter.

Langs de terreingrens worden 97 injectiefilters en 44 ontluuchtingsfilters aangelegd. Gemiddeld is een debiet van 20 m³ lucht per uur noodzakelijk om de verontreiniging af te breken.

Aangezien er geen grondwater wordt onttrokken, zijn er geen zettingen te verwachten.

In het plan van aanpak is een monitoring opgenomen. De monitoring heeft drie functies, namelijk

- monitoring van de technische werking van het systeem
- monitoring in het kader van de vergunningen en verzekering
- monitoring van de milieukundige werking van het systeem.

Aan de hand van de resultaten van de monitoring zullen er mogelijk wijzigingen in het beheersingssysteem moeten plaats vinden.

Beide varianten zijn in het plan van aanpak met elkaar vergeleken. Op basis hiervan is de keuze gevallen op de geohydrologische beheersingsvariant. Op korte termijn zijn de kosten hiervan lager en is het faalrisico gering. Voor het bioscherm is het faalrisico matig. Wel is de belasting voor andere milieuc componenten hoger dan bij het bioscherm.

Jaarlijks zal door de milieukundige begeleider een evaluatierapport worden opgesteld, waarin in ieder geval de resultaten van de monitoring worden opgenomen. De resultaten van de jaarlijkse monitoring zullen binnen drie maanden na uitvoering aan ons worden gerapporteerd (overeenkomstig het plan aanpak, hoofdstuk 4, paragraaf 4.4: periodieke evaluatie).

Bij de aanleg van het systeem zal er rekening worden gehouden met de veiligheids- en gezondheidsaspecten. De maatregelen zijn gebaseerd op de klassen 2T en 2F. Tevens zijn de veiligheidsvoorschriften van Dow van toepassing.

Met het geohydrologische beheersingsplan stemmen wij in.

Binnengekomen zienswijze

Naar aanleiding van de ontwerp-beschikking hebben wij op 10 januari 2006 een zienswijze ontvangen van Dow Benelux B.V. In de zienswijze maakt Dow bezwaar tegen de toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure bij de afhandeling van deze melding. Dow brengt het volgende naar voren.

1. Dow beschikt over een raamsaneringsplan voor de gehele vestiging Terneuzen. In 2005 is de afgesproken aanpak van de sanering geëvalueerd. De conclusie naar aanleiding van deze evaluatie is, dat de gekozen en beschikte saneringsaanpak haalbaar is. Deze conclusie is gepresenteerd en het bevoegd gezag (provincie) heeft ingestemd met de gepresenteerde conclusie van de evaluatie.
2. Dow is van mening dat, binnen de voorschriften van dit vigerende raamsaneringsplan het niet opportuun is, om projecten, die binnen de afspraken van dit plan worden uitgevoerd, te formaliseren met een meldingsprocedure. In het raamsaneringsplan is vastgelegd dat saneringsmaatregelen die genomen worden, passend in het plan, aangemeld worden bij het bevoegd gezag. Vervolgens geeft het bevoegd gezag binnen een week haar eventuele goedkeuring aan het ingediende plan. Eerdere meldingen van bodemsaneringen in het kader van de beschikking zijn wel afgehandeld conform de afspraken zoals vastgelegd in de beschikking. De nu gekozen formele meldingsprocedure wijkt af van de oorspronkelijke beschikking. Dit leidt tot verwarring, onnodige en tot nu toe ook onvoorziene vertragingen in de uitvoering van saneringen die Dow wil uitvoeren in het kader van dit bestaande raamsaneringsplan.
3. Daarnaast suggereert de gevolgde voorbereidingsprocedure dat andere partijen bezwaar zouden kunnen indienen tegen deze aanvullende beschikking op het vigerende raamsaneringsplan. Dit is naar de mening van Dow niet juist.

Reactie Gedeputeerde Staten naar aanleiding van de binnengekomen zienswijze

1. Met de gepresenteerde conclusie van de evaluatie van de saneringsaanpak hebben wij destijds ingestemd.
2. Dat wij hebben besloten tot het toepassen van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure komt, omdat er enkele afwijkingen zijn in het plan van aanpak voor de verontreiniging op de Styreen-locatie ten aanzien van de beschikking op het raamsaneringsplan.

Zo zijn er in het raamsaneringsplan geen beheersmaatregelen opgenomen.

Aangezien de Styreen-fabriek nog in functie is, is het door de aanwezigheid van installaties en leidingen niet mogelijk om de verontreiniging op korte termijn te saneren. Vanwege deze locatiespecifieke omstandigheden gaan wij er mee akkoord, dat op korte termijn geen bronverwijdering, en dus geen bodemsanering uitgevoerd kan worden. Dit betekent dat aan de in de beschikking op

het raamsaneringsplan opgenomen doelstelling, sanering van de bronnen in de bufferzone binnen een periode van 10 jaar (2010), niet zal worden voldaan.

De verontreiniging is aanwezig buiten het bedrijfsterrein op terrein van derden (waterschap). Ten tijde van het raamsaneringsplan was dit overigens ook al aangetoond, maar de verontreiniging was toen nog niet afgeperkt. De actuele verontreinigingssituatie is nu in kaart gebracht.

Bij afwijkingen op een saneringsplan wordt door ons een afweging gemaakt of de voorgestelde afwijkende aanpak een dusdanige afwijking betreft, dat daarover opnieuw dient te worden beschikt.

Naar onze mening is van een wezenlijke afwijking sprake, wanneer wordt afgeweken van de saneringsdoelstelling. Ook wanneer sprake is van eigendomsoverschrijdende verontreiniging, waarbij kans is op (materiële) schade op het terrein van derden, vinden wij een herbeschikking noodzakelijk.

Met het toepassen van beheersmaatregelen en het voorlopig niet saneren van de bronnen in de bufferzone binnen een periode van 10 jaar wordt niet voldaan aan de doelstelling van het raamsaneringsplan. Bovendien is een derde belanghebbende (het waterschap) in het spel.

Met het voorgestelde plan van aanpak kunnen wij instemmen. Wij hebben een en ander in een ontwerp-beschikking vastgelegd en de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde uniforme voorbereidingsprocedure toegepast, zoals is aangegeven onder het kopje "Voorbereidingsprocedure".

3. Uit het systeem van de Provinciale milieuverordening volgt dat op dergelijke besluiten afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht wordt toegepast. Dit heeft tot gevolg dat een ieder zijn zienswijze kan indienen, waarbij echter alleen voor belanghebbenden beroep openstaat.

Overigens is het zo, dat wanneer Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht was gevolgd, ook andere belanghebbenden een zienswijze hadden kunnen indienen. Voor de volledigheid wijzen wij erop dat het indienen van een zienswijze niet gelijk gesteld kan worden met het indienen van bezwaar.

Vooralsnog kunnen wij niet inzien dat Dow door de gevolgde procedure in haar belangen is geschaad.

Conclusie van Gedeputeerde Staten ten aanzien van de binnengekomen zienswijze

De zienswijze van Dow bevat geen mededelingen omtrent de inhoud van ons besluit, de instemming met de voorgestelde aanpak van de verontreiniging op de Styreen-locatie (inclusief de voorschriften). In de zienswijze maakt Dow kenbaar het niet eens te zijn met de toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. De terinzagetermijn van de ontwerp-beschikking is inmiddels verstreken. Behalve Dow heeft niemand van de mogelijkheid gebruik gemaakt een zienswijze naar voren te brengen.

De zienswijze heeft geen aanleiding gegeven om de beschikking aan te passen.

Overige wet- en regelgeving

Wanneer voor de uitvoering van de sanering in het kader van andere wet- en regelgeving dan de Wet bodembescherming vergunningen dan wel meldingen zijn vereist, dient de saneerder deze zelf tijdig voor de uitvoering van de saneringswerkzaamheden te regelen. Wanneer zonder de vereiste vergunningen en meldingen in het kader van andere wet- en regelgeving wordt gesaneerd is dit voor risico van de saneerder.

Rechtsbescherming

Tegen dit besluit kan door belanghebbenden schriftelijk beroep worden ingesteld. Beroep kan alleen worden ingesteld wanneer u een zienswijze tegen de ontwerpbeschikking naar voren heeft gebracht, tenzij u redelijkerwijs niet verweten kan worden dat u tegen de ontwerpbeschikking geen zienswijzen heeft ingebracht. Het beroepschrift dient te worden gericht aan:

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA 's-GRAVENHAGE.

In het beroepschrift dient tenminste opgenomen te worden:

- naam
- adres
- datum
- tegen welk besluit beroep wordt ingesteld
- waarom beroep wordt ingesteld
- handtekening.

Het beroepschrift moet binnen zes weken vanaf de dag na de dag waarop de beschikking ter inzage is gelegd, ingediend te worden. Indien overwogen wordt beroep in te stellen, kan desgewenst een informatiefolder worden toegezonden (telefoonnummer 0118-631700).

Gedurende de behandeling van een beroepschrift kan op grond van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, juncto artikel 36 van de Wet op de Raad van State, een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening worden ingediend. Dit verzoek moet worden gericht aan de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage.

Inwerking treden besluit

Dit besluit treedt in werking als de beroepstermijn (zes weken) is verstreken, tenzij binnen die termijn een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan. In dat geval treedt het besluit niet in werking, voordat op dat verzoek is beslist.

B E S L U I T

Beheersingsplan

- Met het "Plan van aanpak beheersing bodemverontreiniging Styreen 3" van Dow Benelux B.V. wordt ingestemd.
- Aan het besluit worden de volgende voorschriften verbonden:

V O O R S C H R I F T E N

1. 1. Op de saneringslocatie is een logboek aanwezig. Het logboek bevat in ieder geval het volgende:
 - analyseresultaten van bemonsteringen
 - bijzondere omstandigheden en incidenten.
2. Het logboek ligt te allen tijde ter inzage voor de toezichthoudend ambtenaar bodemsanering.
3. Overeenkomstig het plan van aanpak zal over de resultaten van de jaarlijkse monitoring binnen drie maanden na uitvoering aan ons worden gerapporteerd.

Gedeputeerde staten,
namens dezen,

ing. I. Jansen,
hoofd Afdeling Milieuhygiëne.